

МАТЕРІАЛИ VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

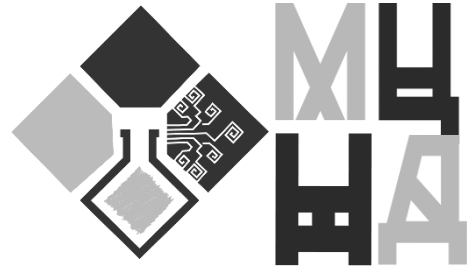
15 ГРУДНЯ 2023 РІК

М. КИЇВ, УКРАЇНА

**«НАУКОВИЙ ПРОСТІР: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ,
ДОСЯГНЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ»**

МАТЕРІАЛИ VI
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

НАУКОВИЙ ПРОСТІР: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ, ДОСЯГНЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ

| 15 грудня 2023 рік
м. Київ, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2023

Організація, від імені якої випущено видання:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Голова оргкомітету: Рабей Н.Р.

Верстка: Білоус Т.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 292 від 16.06.2023).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

Н 64 **Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації:**
матеріали VI Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 15 грудня, 2023 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2023. — 548 с.

ISBN 978-617-8126-92-6

DOI 10.36074/mcnd-15.12.2023

Викладено матеріали учасників VI Міжнародної спеціалізованої наукової конференції «Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації», яка відбулася 15 грудня 2023 року у місті Київ.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2023

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2023

ISBN 978-617-8126-92-6

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2023

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I.

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

АНАЛІЗ НАСЛІДКІВ ВПЛИВУ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ТУРИСТИЧНУ ГАЛУЗЬ ТА ЗАХОДИ З ЛІКВІДАЦІЇ ПАНДЕМІЇ В ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Кулик О.М., Цільник О.Я. 21

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ МЕТАЛУРГІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Гущин Б.М. 25

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ

Поліщук Н.В., Галайко А.В. 27

МЕХАНІЗМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА У СІЛЬСЬКОМУ, ЛІСОВОМУ ТА РИБНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Коробка Р.В., Голян В.А. 29

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Селезньова Т.С. 31

СЕКЦІЯ II.

ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

СУТНІСТЬ ТА ПОСЛІДОВНІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ОНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВ

Ємельянов О.Ю., Войцеховська Ю.В. 33

СЕКЦІЯ III.

ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВІЙСЬКОВОГО МАЙНА У ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИНАХ ЗСУ

Лугова А.К. 36

АНАЛІЗ ВІДСОТКОВИХ СТАВОК СПОЖИВЧОГО БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ У ПЕРІОД ВІЙНИ

Сус Ю.Ю., Руденко Л.В. 41

АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ Кузін Г.І.	44
ВИКОРИСТАННЯ ОБЕРНЕНОГО МЕТОДУ РОЗПОДІЛУ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ НА ОСНОВІ ІНШИХ ЗБОРІВ АБО ПОДАТКІВ З ОБОРОТУ Сук П.Л.	47
ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ Лесько М.О.	51
ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА Бахмутян В.І., Камінський С.І.	54
ІНФОРМАЦІО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ Бондар Л.В.	57
МЕТОДИ КАЛЬКУЛЮВАННЯ ВИТРАТ У СИСТЕМІ ОБЛІКУ: МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД Очеретнова А.В.	60
ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Масюк В.О., Артюх О.В.	63
РИЗИК СУТТЄВОГО ВИКРИВЛЕННЯ НА РІВНІ ТВЕРДЖЕНЬ ДЛЯ КЛАСІВ ОПЕРАЦІЙ, ЗАЛИШКІВ РАХУНКІВ І РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ Проскуріна Н.М., Скробіна Є.Д.	66
СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ Бондаренко Н.М., Федченко В.Ю.	69
ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕТОДИ ЇХ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ Андрусова Н.Ф., Камінський С.І.	72
ФІНТЕХ ІННОВАЦІЇ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ ЧЕРЕЗ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІ АКТИВИ Шостак Т.С.	76
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ Стоянова О.О.	79

СЕКЦІЯ IV.

МАРКЕТИНГОВА ТА ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

МАРКЕТИНГОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ЗБУТОМ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА Груздо Д.Р., Онопрієнко І.М.	81
--	----

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Масюк В.О.

студентка 33Ф групи ФФБС

Одеський національний економічний університет, Україна

Артюх О. В.

доктор економічних наук,

професор кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту

Одеський національний економічний університет, Україна

Основні засоби підприємства є ключовими активами, без яких неможливо уявити функціонування бізнесу, так як вони дають змогу підприємствам різних форм власності виробляти товари, виконувати роботи та надавати різні послуги. Воєнний стан в Україні вніс свої корективи, порушивши установлений порядок бухгалтерського обліку, оскільки частина основних засобів була пошкоджена або знищена, інша частина залишилася на тимчасово окупованих територіях, а майно було арештоване або примусово відчужене. За таких обставин актуальності набувають організаційні аспекти обліку основних засобів на підприємствах та питання їх нормативно-правового забезпечення. Ця проблема потребує подальшого дослідження, оскільки організація та ведення бухгалтерського обліку у воєнний час є новим викликом для всіх бухгалтерів в Україні.

Оскільки ОЗ є одними з найважливіших активів підприємства, для їх правильного формування та ефективного використання у виробничому процесі керівництво підприємства має мати повну, об'єктивну, своєчасну і детальну бухгалтерську інформацію, що досягається правильно організованим веденням бухгалтерського обліку основних засобів, яке ґрунтується на нормативно-правових актах. Із року в рік підприємства дотримувалися певних правил у веденні обліку основних засобів, але починаючи з 24 лютого 2022 року, перед підприємствами постали такі проблеми як:

- 1) відображення в бухгалтерському обліку пошкоджених або повністю знищених основних засобів через відсутність ефективної системи інвентаризацій на тимчасово окупованих територіях та на території, де активно ведуться воєнні дії;
- 2) примусове відчуження та вилучення майна.

Згідно з Положенням №879 у разі виявлення фактів пошкодження або повного знищення основних засобів це необхідно правильно відобразити у балансі. Для цього підприємство зобов'язане провести інвентаризацію[1]. Інвентаризація проводиться з метою підтвердження достовірності даних бухгалтерського обліку і звітності, а також оцінки негативного впливу форс-мажорних обставин та визнання суми збитків внаслідок зменшення корисності об'єктів основних засобів відповідно до стандартів. Для підприємств, які мають майно на тимчасово окупованих територіях або в районах воєнних дій, проведення щорічної інвентаризації може бути ускладненим і неможливим через відсутність фактичного (безпечного та безперешкодного) доступу власника до активів [2]. У зв'язку з цим Міністерство фінансів України вирішив відтермінувати проведення цієї процедури до того моменту, поки не буде забезпечено безпечний доступ до активів. До того часу, коли доступу до основних засобів немає, необхідно продовжувати їх обліковування на балансі та включати у фінансову звітність без підтвердження результатами інвентаризації, відображаючи у

складі інших витрат з одночасним збільшенням суми зносу: дебет 972 «Витрати від зменшення корисності активів» кредит 131 «Знос основних засобів», можна списати і повну суму, і тоді в балансі основні засоби будуть відображені з нульовою вартістю або залишити вартість основних засобів за умовною вартістю, наприклад в розмірі 1 гривні [3]. Важливо також зауважити, що інформацію про відсутність доступу до активів та первинних документів слід докладно вказати у Примітках до річної фінансової звітності (форма № 5-дс) [3]. У разі появи можливості безпечного та безперервного доступу до ОЗ, підприємство матиме можливість провести інвентаризацію, на основі результатів якої буде можливо прийняти рішення щодо відновлення корисності основних засобів або їх подальшого списання [3].

Якщо казати про знищене майно, то на підставі Акту на списання основних засобів, інвентарні картки обліку ОЗ закривають, а самі об'єкти ОЗ знімають з обліку. Залишкову вартість списаних активів і додаткові витрати на ліквідацію (демонтаж) включають до інших витрат (п.29 НП(С)БО 16 «Витрати», накопичену амортизацію знищених об'єктів також списують [4].

Іншою актуальною проблемою є примусове відчуження та конфіскація майна під час воєнного стану, регульовані Законом України "Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму військового або надзвичайного стану". Воно полягає у передачі власності за рішенням військового командування на користь держави з повним подальшим відшкодуванням вартості ОЗ. Дана операція в бухгалтерському обліку буде відображатися як продаж такого майна. У випадку, якщо підприємство вирішить відмовитися від компенсації на власний розсуд, вартість відчуженого майна буде зарахована на субрахунок 949 "Інші витрати операційної діяльності", а якщо відчужене майно залишилося, власник може відновити його власність через рішення суду або вимагати інше майно в обмін [5]. Для отримання компенсації за примусово відчужене майно підприємству потрібно подати за місцем відчуження «Заяву про виплату наступної повної компенсації за примусово відчужене майно» та документи, що до неї додаються.

Підприємство повинно дотримуватися встановлених законом норм, щоб забезпечити правовий захист свого майна в умовах воєнного стану. Крім того, важливо мати уважність до законних підстав для списання майна, яке може бути вилучене. Це допоможе підприємству ефективно управляти ситуацією і відстоювати свої права в рамках закону, забезпечуючи при цьому свої інтереси та можливості отримання компенсації в майбутньому.

Отже, виходячи з зазначених у тексті викликів, підприємствам необхідно впроваджувати систематичний моніторинг та вдосконалювати бухгалтерські процеси. Врахування особливостей ведення обліку в умовах воєнного стану вимагає від фахівців не лише високої кваліфікації, але й гнучкості в пристосуванні умов, що швидко змінюються. Загалом, в контексті воєнного конфлікту керівництво підприємства має завдання не лише забезпечити ефективно ведення бухгалтерського обліку, а й визначити оптимальні стратегії взаємодії з державними органами та регуляторами для мінімізації фінансових втрат та збереження стійкості бізнесу. Ця ситуація вимагає комплексного підходу та взаємодії всіх зацікавлених сторін для розробки ефективних та практичних рішень у сфері бухгалтерського обліку основних засобів в умовах воєнного часу.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ М-ва фінансів України від 02.09.2014 р. № 879: станом на 29 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата звернення: 10.12.2023).

2. Колісник О. П., Приходько К. К. Облік і контроль основних засобів в умовах воєнного стану. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. № 7. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-09-03> (дата звернення: 10.12.2023).
3. Пчелинська Г. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИБУТТЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ. *Економіка та суспільство*. 2023. № 51. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-13> (дата звернення: 10.12.2023).
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 135 "Витрати" : Наказ М-ва фінансів України від 18.05.2012 р. № 568 : станом на 1 січ. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0903-12#Text> (дата звернення: 10.12.2023).
5. Лещук Г. В., Савків У. С., Іванюк Т. Л. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ. *Економіка країни і регіонів в умовах воєнного стану та аспекти повоєнного відновлення*. 2023. URL: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-297-8-29> (дата звернення: 10.12.2023).
6. Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану : Закон України від 17.05.2012 р. № 4765-VI : станом на 29 верес. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4765-17#Text> (дата звернення: 10.12.2023).